

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ วันพระ วันพระผู้ประเสริฐ ถ้าบวชเป็นพระแล้วยังไม่ประเสริฐ หลวงตาท่านสอนว่า ถ้าพระเราถ้ายังทรงธรรมทรงวินัยไม่ได้แล้วใครจะทรง พระเราต้องทรงธรรมทรงวินัย ถ้าทรงธรรมทรงวินัย เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อสํารอกเพื่อคายมันออก เพื่อสํารอกเพื่อคายมันออก สัจจะ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งเอตทัคคะนั้นคือ คุณงามความดีของเขา คุณงามความดีของเขานะ เอตทัคคะคือความถนัด พระอนุรุทธะถนัดอย่างไร พระอานนท์มีความถนัดอย่างไร พระอุบาลีมีความถนัดในเรื่องวินัย ความถนัดของเขาเขาเป็นพระอรหันต์นะ เขาประพฤติปฏิบัติสิ้นสุดแห่งทุกข์แล้ว สํารอกคายกิเลสออกไปแล้วแล้วความถนัดของเขาเพื่อเชิดชูศาสนาไง คำจูนศาสนา เป็นเสาเอกแต่ละเสาๆ เพื่อคำจูนศาสนากันมา นั่นละสมณศักดิ์ๆ เพราะคุณงามความดีของเขามันประจักษ์

แต่ของเรา ความดีของเรา ในสมัยปัจจุบันนี้อยากเป็น อยากได้ อยากดีกับเขา อยากได้สมณศักดิ์ อยากมีคุณงามความดี แล้วคุณงามความดีเหมือนทางโลกเลย ๒ ชั้น ๓ ชั้น แย่งกันชิงกัน ขโมยผลงานของกัน ใ้ไหนขโมยทำไมผลงานของเขา คุณติ มันเป็นความทุจริต ความทุจริตมันไม่มีความสุขหรอก แต่ความสุขจิต ความสุขจิตทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มันต้องเป็นความจริงของมันวันยังค่ำ แต่ความดีสิ่งใดละ

ความดีทางโลก ถ้าความดีทางโลก ความหยาบๆ ถ้าเอาเศรษฐกิจโลกใจ เศรษฐีโลกเขาก็ต้องซื้อมรดกผลนิพพานไปหมดแล้วถ้าวัดกันด้วยจำนวนทรัพย์สินเงินทอง จำนวนทรัพย์สินเงินทองมันวัดได้โดยทางโลกใจ แต่คุณงามความดี น้ำใจมันวัดได้ที่ไหน คุณติ คุณเด็กกตัญญู ๗ ขวบ ๘ ขวบ มันวิ่งไปโรงเรียนกลับมาดูพ่อแม่มัน มันกลับมาดูน้ำใจของมัน อันนั้นมันยิ่งใหญ่ ชีวิต พ่อแม่อยู่บ้านๆ ช่วยตัวเองไม่ได้ แล้วเด็กมันมาช่วย ช่วยเช็ด ช่วยทำให้ อันนั้นมันมีคุณค่า ถ้ามีคุณค่า นี่น้ำใจของเขา น้ำใจของเขา นั่นเป็นน้ำใจของโลก โลกชื่นชมเพราะมันเห็นใจ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา คุณติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน เวลาท่านทำความสงบของใจของท่าน เทวดา อินทร์ พรหมมาอนุโมทนานั้นนะ แต่เราไม่รู้ เรานอนอยู่ในบ้านนอนหลับสบาย แต่ครูบาอาจารย์ท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านพิจารณาของท่าน ท่านพยายามเผชิญกับกิเลสของท่าน เผชิญกับกิเลส เผชิญกับพญามารใจ พญามารๆ เราก็ไปดูข้างนอก เราก็ไปดูว่าคนอื่น สักมรังแกเรา สักมบีบคั้นเราๆ

สักมมันก็เป็นสักม ถ้ามีสติปัญญามันอยู่ข้างนอก เห็นไหม รู้แจ้งโลกนอก-โลกใน ถ้าโลกในเราไม่รู้แจ้ง โลกนอกเราจะไปเอาชนะได้อย่างไร ถ้ารู้แจ้งโลกใน โลกใน คุณติ เวลาภาวาสวะ ทำลายภาวาสวะ ทำลายภพ ทำลายชาติหมดแล้ว มันผ่านไปผ่านมาโดยที่ไม่คิดใครเลย โลกธรรม ๘ เสียงสรรเสริญเสียงนินทามันผ่านไปก็ผ่านมา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านรับรู้นะ ท่านรับรู้ คุณติ เดียรถีย์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะออกบิณฑบาต ยังมีเวลาอยู่ จะไปสนทนาธรรมกับพวกนี้ นี่รับรู้ไง ไปแก้ไขเขา ไปแก้ไข ไปพยายามชักนำเขา ไปดึงเขา ให้มาถูกทาง แต่ทักขุณยานะของเขาก็เป็นทักขุณยานะของเขาเห็นไหม

มันรับรู้ได้ รับรู้ ในเมื่ออุปาทิเสสนิพพาน สะคือเศษส่วน ความเป็นอยู่ เศษส่วน ชั้น ๕ มันยังอยู่ ทุกอย่างมันยังอยู่ ภารา หเว ปรุจกขุขุธา ชั้นที่สะอาดบริสุทธิ์ มันสะอาดเพราะอะไรล่ะ สะอาดเพราะภาวาสวะ พญามาร ได้ทำลายมารมันแล้ว ทำลายมารอย่างนั้น นี่คุณธรรมอย่างนี้ นี่พระแท้ๆ คุณธรรมถ้าเราประพฤติปฏิบัติกันเพื่อสํารอกเพื่อคายมันออก ไม่ใช่ธรรมะปกอลอก ถ้าธรรมะปกอลอกมันก็เอาแต่รูปแบบข้างนอกเท่านั้นแหละ มันคิดใจ มันคิดพิธีกรรม

แต่พิธีกรรมมันก็ต้องเป็นแนวทาง เป็นเครื่องดำเนิน ถ้าเราไม่มีพิธีเลย เราไม่มีศีล เราไม่มีสมาธิ เราไม่มีปัญญา เราจะทำอย่างไร แต่ศีล สมาธิ ปัญญามันเป็นทางเดินใช่ไหม มัคโค ทางอันเอก มันเป็นเส้นทางเดินใช่ไหม มันไม่ใช่มรรคไม่ใช่ผล แต่มันเป็นเส้นทางเดิน มันเป็นเส้นทางที่เราจะเข้าไปสู่หัวใจของเรา ถ้าเรามีสติ เรามีสติเราก็มียั้งไม่ไปตามกระแสโลก เรามีสติปัญญาเราก็แยกแยะได้ว่าอะไรถูกอะไรผิดใช่ไหม ถ้าเราไม่มีสติ เขาชักนำไปอย่างไรมันน่าเชื่อนะ ทำไมคนมีศักยภาพทางสังคมขนาดนั้นเขายังลุ่มหลงหลงไหลไปขนาดนั้น

คนมีศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางสังคมมันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ ศักยภาพทางสังคมมันก็โลกธรรม ๘ ใจ สรรเสริญยกยอปอปั่นกันใจ แต่ถ้ามีสติ มีสติ เราจะประพฤติปฏิบัติเอาตามความเป็นจริง เราจะเข้าไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานตาม

ความเป็นจริง เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจัยตั้ง สันติภูมิจิโกสัมผัสได้ ความสัมผัสได้ ความจับต้องได้ด้วยหัวใจของเรา เราต้องการตรงนั้นที่มีคุณค่า

ข้าวของเงินทองใครก็อยากได้ ใครก็แสวงหา เขาแสวงหาด้วยความสุจริต สุจริตด้วยความ เป็นธรรมชาติ ด้วยความเป็นธรรม มันสบายใจ มันจะนั่ง จะเดิน จะนอนมันสบายใจ เพราะมันถูกต้องดีงาม จะขุดขุย มันมีเวรมีกรรมนะ ถ้ามีเวรมีกรรม ถึงเวลากรรมมันให้ผล คนเข้าใจผิด คนเข้าใจผิดเขาจะขุดขุย ขุดขุยมันก็สะอาด ยิ่งขุดขุยมันยิ่งสะอาด แต่ถ้ามันไม่มีเวรมีกรรม เราทำคุณงามความดี ความสุจริตมันคุ้มครองเรา สิ่งนี้เราก็แสวงหาด้วยความสุจริตของเรา ถ้ามีความสุจริตของเรา เราจะมาเริ่มภาวนาแล้ว

เรามีสติมีปัญหา เรามีความเชื่อของเรา ภิกษุเราเป็นผู้ทรงอรรถทรงธรรม ถ้าไม่ทรงอรรถ ทรงธรรม สัตถ์ สมาธิ ปัญญาไม่ทรงไว้จะเอาอะไรสอนเขา สัตถ์ สมาธิ ในตำราเขาศึกษามา เขาศึกษามาเพื่อประพฤติกปฏิบัติ เขาศึกษามาเพื่อค้นคว้า เขาศึกษามาเพื่อทำความจริงให้เกิดขึ้นมา เราศึกษามาเป็นสุดมยปัญญา ปัญญาการศึกษาเล่าเรียน มันไม่ผิดหรอก มันไม่ผิดเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ เอตทัคคะ คุณติ พระอานนท์เป็นผู้ทรงจำธรรม พระอุบาลีเป็นผู้ทรงจำวินัยมันผิดตรงไหนล่ะ เอตทัคคะทรงธรรมทรงวินัย ที่จดจำมา พระกัสสปะเป็นผู้สังคายนา เป็นประธานในการทำสังคายนา พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ แล้วเริ่มต้นจากไหนล่ะ ถ้าไม่เริ่มต้นจากผู้ทรงจำมา ทรงจำมาแล้วมาวินิจฉัยกัน อะไรถูกต้อง อะไรไม่ดีงาม จนถามพระอานนท์ พระอานนท์บอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่า ถ้ากาลอนาคต วินัยที่เล็กน้อยถ้ามันเข้ากับโลกไม่ได้ ถ้าจะแก้ไขก็แก้ไขได้

พระกัสสปะถามว่า แล้วมันเล็กน้อยแค่ไหนล่ะ

พระอานนท์บอกก็ไม่รู้

ก็เล็กน้อยแค่ไหนก็เล็กน้อย แล้วเล็กน้อยของใคร เล็กน้อยแค่ไหนล่ะ

ฉะนั้น พระกัสสปะก็เลยขอมติสงฆ์เถรวาท เถรวาท เถรวาทพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ที่ทำสังคายนามานี้เถรวาท เราถือตามนั้นมาไง พระกัสสปะขอมติจากพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ไ้กว่าในเมื่อพระอานนท์บอกว่าเล็กน้อย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าอนาคตกาล ถ้าวินัยที่เล็กน้อยที่มันเข้ากับสังคมไม่ได้จะยกบ้างก็ได้

แต่พระกัสสปะบอกว่า เวลาพวกอาจารย์ของเดียรถีย์ที่เขาเสียไป พระจุนทะไปเห็นเขา
ระลำระสายก็มาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าลัทธิศาสนาอื่นเวลาศาสดาเขาเสียไป
ทำไมเขาว่านวายกันไปหมดล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก นี่ขาดวินัย ขาดธรรมขาดวินัย

พระจุนทะอาราธนาให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติวินัย องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าบอกบัญญัติไม่ได้เพราะมันไม่มีเหตุมีผล จนพระสุทิน ภรรยามาขอ ขอพืช ขอ
ผู้ทรง ตอนนั้นยังไม่มีวินัย ยังไม่มีข้อห้าม ทำไป แต่ทำแล้วก็เสียใจก็บัญญัติ บัญญัติมา บัญญัติ
เพราะมีต้นเหตุ มีเหตุมีที่มา บัญญัติไว้ๆ ถ้าบัญญัติขึ้นมา พระจุนทะเป็นคนขอ เป็นคนขอว่า
ให้ความมั่นคงในพระพุทธศาสนา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไป พระกัสสปะเห็นพระผู้เฒ่า “องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปดีแล้วล่ะ เวลาอยู่คอยจี้คอยไซอยู่ ทำอะไรไม่สะดวกเลย
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วมันก็สะดวกก็สบาย” นี่ขนาดบัญญัติไว้นะ
พระกัสสปะได้ยื่นเข้ามาถึงสะท้อนใจมากไป พอสะท้อนใจมาก ทำสังคายนา ทำสังคายนา
รวบรวมธรรมวินัยที่พระอุบาลี พระอานนท์เป็นผู้ทรงจำไว้แล้วพระกัสสปะบอกว่า ถ้าในเมื่อจะ
เล็กน้อยแค่ไหน มันวัดไม่ได้ว่าเล็กน้อยแค่ไหน

ฉะนั้น ถ้าเราว่าเล็กน้อย เราจะเปิดช่องไว้ ผู้ที่เขาเห็นเขาก็จะบอกว่าแม่แต่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพิ่งปรินิพพานไป สาวก สาวก-สาวกจะผู้ที่ได้ยินได้ฟัง ฟังธรรม ได้
อยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ฟังมาจากพระโอรสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นพระอรหันต์เป็นแสนเป็นล้าน แค่นี้ก็รักษาธรรมวินัยขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ พระกัสสปะถึงขอมติ ขอมติในสงฆ์นั้นนะ พระอรหันต์
๕๐๐ องค์ว่าให้ตั้งบัญญัติขึ้นมาว่าพวกเราจะไม่กล่าวต่อพุทธพจน์ ไม่เติมสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่
บัญญัติไว้ ไม่ตัดทอนสิ่งที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ ไม่ต่อเติม ไม่เพิ่มเข้าไป นี่ได้ลงมติไว้

นี่ไง สิ่งที่ว่าเล็กน้อยแค่ไหน นี่เวลาถามพระอานนท์ ถ้าต่อไปอนาคต เราเชื่อมา เราเชื่อ
สิ่งนี้มา เรามีศรัทธาความเชื่อของเราแล้วเรามาศึกษา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติๆ ศึกษาแล้วมันผิดตรงไหน แต่ศึกษาแล้วก็ศึกษามาเพื่อปฏิบัติ เขาต้อง
เอาพระในใจไง ถ้าเราเป็นพระ เราพระจริงๆ ใจ เราไม่ใช่พระปกดอกใจ ถ้าเอาพระขึ้นมาแล้วก็

อ่อนแอใจ ปฏิบัติแล้วก็ไม่มีใครคำจูน ปฏิบัติแล้วก็ไม่มีใครส่งเสริม ปฏิบัติแล้วก็มีความน้อย
เนื้อต่ำใจ

หลวงตาท่านออกธุดงค์ เวลาท่านเลือกณะ ท่านธุดงค์ผ่านบ้านไปบ้านใหญ่ บ้านใหญ่
หมายถึง ๑๐ หลังขึ้น ไม่เอา เวลาบิณฑบาตเขาใส่บาตร แต่เวลาเสร็จแล้วเขาก็ต้องสนทนาธรรม
เขาจะมากวน เอาบ้านน้อยๆ ๓ หลัง ๔ หลังก็พอ พระธุดงค์เขาธุดงค์อย่างนั้น เขาไปเพื่อความ
สงบสงัด เขาไปเพื่อค้นคว้า เขาไปเพื่อประพฤติปฏิบัติ เขาไปเพื่อความจริง เขาไม่เห็นน้อยเนื้อ
ต่ำใจเลย ไอ้ของเราน้อยเนื้อต่ำใจนะ “โธ้ย! ปฏิบัติแล้วก็ไม่มีใครสนใจนะ จะเผยแพร่ธรรม”...เผย
แผ่ในใจของเราให้ก่อน

โลกใน ถ้าในโลกมันสงสัย โลกในมันไม่เข้าใจ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าบัญญัติไว้ดีแล้ว ศึกษาเป็นสุตมยปัญญา ดีความมันคลาดเคลื่อนไป ดีความตามแต่
พญามารมันพอใจ นี่มันจะปอกลอกใจ ปอกลอกแม้แต่ใจของตัวเอง แล้วก็ไปปอกลอกข้างนอก นี่
ธรรมะปอกลอก

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สำรอกให้คาย ให้คายครอบครวัมาร
ครอบครวัของมาร ความขบความเมื่อย ความต่างๆ นี่เหลนมัน ความอึดอัดขัดข้องใจ นี่เหลนมัน
ความโลก ความโกรธ ความหลง นี่ลูกมัน แล้วความหลงผิด นี่พ่อมัน แล้วความเข้าใจผิด ความ
นึกไม่ได้ นั่นล่ะปุ้มัน

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราทำความจริงขึ้นมา ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แต่ความดีของ
ใคร? ความดีของโลกเขา คนที่มีอำนาจวาสนา พระสืวลีสร้างบุญญาธิการมา เวลาสำเร็จเป็นพระ
อรหันต์ขึ้นมาแล้วลากสักการะรององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุดมสมบูรณ์ พระอรหันต์ที่
ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว สิ้นสุดแห่งทุกข์ขึ้นไปแล้ว ขาดๆ เงินๆ ท่านไม่มีความทุกข์ความ
ร้อนหรือ ท่านเสมอกันโดยความเป็นพระอรหันต์ ท่านเสมอกันด้วยคุณธรรมของท่าน ท่าน
เสมอกันด้วยอาสาวิภยญาณในใจของท่าน ท่านเสมอกัน วิมุตติสุขมันมีคุณค่า

พระสืวลีก็ไม่ต้องการลากสักการะเหมือนกัน พระสืวลีก็เป็นภาระเหมือนกัน แต่ในใจ
ของท่านเป็นพระอรหันต์ เรามีเป้าหมายว่าสิ้นสุดแห่งทุกข์ พระอรหันต์ที่ว่าท่านจะขาดแคลน
ท่านจะไม่อุดมสมบูรณ์ในทางปัจจัย ๔ ท่านก็มีความสุขของท่าน ท่านวิมุตติสุข ท่านไปขาด
แคลนตรงไหน เห็นไหม มันเสมอกันด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ใจ แต่ในสายตาของเราไปมองที่

ลากศักราระ ไปมองเครื่องเคียงใจ ไปมองเครื่องประดับใจว่าใครมีประดับมากประดับน้อยใจ ก็
เลยเข้าไม่ถึงธรรมใจ ก็เลยเข้าไม่ถึงสัจจะความจริงใจ ถ้าเข้าถึงสัจจะความจริง เราพยายามทำ
ของเรา เราต้องการพระประเสริฐ ต้องการพระที่มีคุณธรรม แล้วพระนี่มันอยู่ในหัวใจของเราใจ

เราอยู่ในบ้านนะ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ให้ชีวิตนี้มา ชีวิต
นี้มาเรากันคว้าขึ้นมา เราจะเอาพระอรหันต์ในใจของเรา เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตามความเป็นจริง ถ้าเราทำสมาธิได้ เราเห็นร่องเห็นรอย เห็นเงา แต่ถ้าเราประพฤติ
ปฏิบัติขึ้นมา เราจะเข้าใจว่าสุดมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา โอโฮ! มันซาบซึ่งมาก
มันซาบซึ่งมาก แล้วมันจะเข้าใจ แล้วพอเข้าใจแล้ว ผู้ใหญ่มองเด็กมันก็ไม่เคอะไม่เขิน เด็กมันต้องมี
ความคิดอย่างนี้ พอโตขึ้นมา มีประสบการณ์ขึ้นมา มันจะเข้าใจสังคมมากขึ้น พอมันแก่มันเต่า
ขึ้นมา คงแก่เรียน

หัวใจก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติใหม่ๆ ก็สัมผัสคลุกคลานอย่างนั้นแหละ เราก็เป็นอย่างนั้น
มาก่อน ถ้าเราเป็นอย่างนั้นมาก่อน เราเห็นผู้ที่ปฏิบัติใหม่เขาเป็นอย่างนั้นเราก็สังเวช เราก็เห็นว่า
ใจเขา ถ้าเห็นใจเขา แต่เขาปฏิบัติแล้วเขาก็ต้องพัฒนาขึ้นมาไซ้ไหม

มันจะบอกโตขึ้นมาก็เป็นโอปปาติกะ เกิดมาก็โตเลย มันไม่มีหอรอก เกิดมาก็โตเลยเป็น
โอปปาติกะ แต่ก็มาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมเกิดมา
โอปปาติกะ เวลาเกิดมาก็โตเลย ไม่ต้องเป็นเด็กใจ แต่เขาก็ไม่เข้าใจอะไรเลย ใจเขาไม่โต

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติแล้วเราเห็นเรื่องโลกเขามันเป็นพื้นฐานเบสิกที่เขา
จะต้องให้มันมั่นคงแน่นอนหนาขึ้นมา แล้วถ้าปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นของเรา ถ้าเป็นของเรา เห็น
ใหม่ เราต้องการพระแท้ วันนี้อย่างพระ เราตั้งสัจจะนะ เราปฏิบัติ เราอยู่ในป่า วันพระวันโกน
เนสัชชิก วันพระวันโกนเนสัชชิก ไม่นอนเป็นเรื่องปกตินะ เรื่องภาวณา เวลาเนสัชชิกไม่นอน
เป็นเรื่องปกติ แล้ววันนี้วันพระ แล้วมันมีภาวะแวดล้อมมันสะท้อนหัวใจเรา เราเห็นภัยใน
วิภวสงสารไหม เราเห็นโทษเห็นภัยมันไหม

เราเห็นโทษเห็นภัย เวลามันล่วงไปๆ ครูบาอาจารย์ก็ล่วงไปหมดแล้ว แล้วผู้ที่จะคอยบอก
ความถูกต้องความผิดของเรามันอยู่ที่ไหน ทำให้เราไม่ขวนขวายของเรา ทำให้เราไม่ทำของเรา ทำ
จริงทำจังขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา นี่วันพระผู้ประเสริฐ ให้ประเสริฐในหัวใจของเรา เอวัง